

Višje sodišče v Ljubljani
Civilni oddelek

VSL Sodba II Cp 1535/2018
ECLI:SI:VSLJ:2019:II.CP.1535.2018

Evidenčna številka: VSL00020038
Datum odločbe: 25.01.2019
Senat, sodnik posameznik: Barbara Žužek Javornik
Področje: CIVILNO PROCESNO PRAVO - OBLIGACIJSKO PRAVO - POGODBENO PRAVO - PRAVO EVROPSKE UNIJE - VARSTVO POTROŠNIKOV
 kredit - kreditna pogodba - potrošniška kreditna pogodba - potrošniška hipotekarna kreditna pogodba - kreditna pogodba v CHF - kredit v CHF - posojilo v tuji valuti - ničnost pogodbe - nepošteni pogodbeni pogoji - predmet pogodbe - pogodbeni pogoj - pojasnilna dolžnost - pojasnilna dolžnost banke - sprememba vrednosti tečaja tuje valute - valutno tveganje - sklenitvena faza pogodbe - nedobrovernost - znatno neravnotežje v pogodbenih pravicah in obveznostih strank - pritožbena obravnava
Institut:

Jedro

Sodišče prve stopnje je pravilno zaključilo, da je tožena stranka svojo pojasnilno dolžnost opravila ustrezno in pošteno, saj je tožniku odkrito posredovala informacije, na podlagi katerih je lahko sprejel poučeno in preudarno odločitev o tem, kakšno kreditno pogodbo želi skleniti.

Tožnik v svojih navedbah kot ključno izpostavlja, da ga tožena stranka ni seznanila z možnostjo tako velike spremembe v valutnem razmerju CHF/EUR, do kakršne je prišlo po sklenitvi pogodbe. Četudi je bilo za toženo stranko kot strokovnjaka bodoče gibanje tečajev v določeni meri predvidljivo, tožnik ni dokazal, da je ob sklenitvi pogodbe vedela ali bi lahko vedela, da bo prišlo do bistvenega in dolgotrajnega padca vrednosti EUR v razmerju do CHF, še manj pa, da bi lahko predvidela gospodarsko krizo in njene posledice ter odločitev Švicarske centralne banke, da preneha vzdrževati valutno razmerje CHF/EUR. Ker tožena stranka sprememb, ki so se zgodile po sklenitvi pogodbe, ni mogla predvideti, tožnika o njih ni bila dolžna obvestiti. Svojo pojasnilno dolžnost je izpolnila s tem, da mu je pomen valutnega tveganja predočila v takšnem obsegu in vsebini, da se je zavedal, da je to tveganje realno in lahko občutno vpliva na obseg njegovih pogodbenih obveznosti.

Izrek

I. Pritožba se zavrne in se potrdi sodba sodišča prve stopnje.

II. Tožnik sam krije svoje stroške pritožbenega postopka.

Obrazložitev

1. Z izpodbijano sodbo je sodišče prve stopnje zavrnilo tožbeni zahtevek, s katerim je tožnik zahteval, da sodišče: 1) ugotovi ničnost kreditne pogodbe, ki sta jo dne 30. 5. 2008 sklenili pravdni stranki, 2) njemu naloži plačilo razlike od plačanega zneska do prejetega kredita, ki je znašal 101.376,01 EUR dne 1. 6. 2008 in 3) toženi stranki naloži plačilo odškodnine v znesku 10.000,00 EUR skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi (I. točka izreka). Tožniku je naložilo, da v roku 15 dni toženi stranki povrne stroške postopka v višini 6,00 EUR, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi od prvega dne zamude do plačila (II. točka izreka).

2. Zoper sodbo se je pritožil tožnik in kot bistveno navedel, da se sodišče prve stopnje ni opredelilo do njegovih navedb v dopolnitvi tožbe z dne 22. 12. 2016. V tej vlogi je navajal, da je tožena stranka priredila datum na vlogi za odobritev kredita in da ni ravnala v skladu s 6. členom Zakona o potrošniških kreditih (ZPotK), ker ni izdelala celotne kreditne pogodbe in mu jo v enem izvodu kot kreditojemalcu izročila. Izjava o valutnem tveganju ni verodostojna, saj je na njej naveden napačen datum zaprosila za kredit. Ta izjava bi morala biti vključena v kreditno pogodbo, saj bistveno vpliva na obveznost kreditojemalca. V nasprotju s tem je bila tožniku dana v podpis, ko je bila kreditna pogodba že sklenjena. V popoldanskem času istega dne je tožena stranka ob sklepanju Sporazuma o zavarovanju terjatve predlagala dopolnitev 1. člena kreditne

pogodbe z opozorilom, da se ob spremembi tečaja lahko spremenijo tudi predvideni zneski plačil. Če bi mu tožena stranka izjavo o valutnem tveganju predložila v podpis ob zaprosilu za kredit, kreditne pogodbe ne bi sklenil. Tožena stranka je kot profesionalka pri trgovanju z bančnimi produkti vedela oziroma bi morala vedeti, da bo po sklenitvi pogodbe prišlo do krepitve CHF v razmerju do EUR. Z neresnično izjavo je hotela celotno valutno tveganje za dobo 20 let prenesti nanj. Tožena stranka je ravnala nepošteno, saj ni izpolnila pojasnilne dolžnosti, temveč ga je zavajala, da je CHF stabilna valuta ter da gre za odličen posel in izjemno priložnost.

3. Pritožba je bila vročena toženi stranki, ki je v odgovoru na pritožbo predlagala njeno zavrnitev. Vztrajala je, da je tožnika opozorila na vsa tveganja, povezana z najemom kredita v CHF, vključno z učinkom spremembe valutnih razmerij na mesečno anuiteto in preostali neodplačani dolg. Nepomembno je, da je bil pred notarjem dopolnjen 1. člen kreditne pogodbe, saj je bil tožnik že pred tem seznanjen s tveganjem spremembe tečaja, kar dokazuje izjava o prevzemu valutnega tveganja. Tožnik je slednjo podpisal pred sklenitvijo pogodbe, tudi sicer čas njenega podpisa ni bistven, temveč je pomembno, da je v njej potrdil seznanjenost z valutnim tveganjem in strinjanje s prevzemom tega tveganja.

4. Pritožbeno sodišče je ob odločanju o pritožbi na seji senata ugotovilo, da je potrebno za pravilno in popolno ugotovitev dejanskega stanja dopolniti dokazni postopek ter tožnika in pričo A. Z. ponovno zaslišati o informiranju tožnika pred sklenitvijo kreditne pogodbe (drugi odstavek 347. člena v zvezi s 355. členom Zakona o pravnem postopku - ZPP). Senat je za pripravo in vodenje obravnave pooblastil sodnico poročevalko (četrti odstavek 347. člena ZPP). Ugotovil je, da bodo predmet ugotavljanja na pritožbeni obravnavi le okoliščine sklepanja kreditne pogodbe in da so materialnopravna izhodišča za presojo pojasnilne dolžnosti banke ob sklepanju potrošniških kreditnih pogodb v tuji valuti v sodni praksi že razčiščena. Ker zato ne gre za zapleteno zadevo glede pravnih ali dejanskih vprašanj, hkrati pa odločitve o pritožbi ni mogoče pričakovati rešitve pomembnega pravnega vprašanja, je senat sklenil, da bo o zadevi odločila sodnica poročevalka kot sodnica posameznica (peti odstavek 347. člena ZPP).

5. Po razpisu pritožbene obravnave je tožnik vložil pripravljeno vlogo, v kateri se je skliceval na zadevo Sodišča Evropske unije (SEU) C-186/16 z dne 20. 9. 2017¹ in sklep Vrhovnega sodišča RS II Ips 201/2017 z dne 7. 5. 2018. Kot bistveno je navedel, da mu tožena stranka ni predstavila možnosti znatnega padca vrednosti domače valute in mu pojasnila, kako bi uresničitev te možnosti vplivala na obseg njegovih pogodbenih obveznosti in višino skupnega zneska, ki bo potreben za poplačilo kredita. S selektivnim prikazovanjem okoliščin ga je zavajala, kreditno ponudbo pa mu je predstavila na način, ki je vzbujal vtis, da je kredit v CHF ugodnejši od kredita v EUR. Pri tem je vedela, da ni kreditno sposoben za sklenitev pogodbe v EUR. Ni mogel vedeti, da vezanost anuitete na CHF ne služi ohranjanju vrednosti denarja, ampak v pogodbo vnaša element tveganja, prav tako ni mogel vedeti, kakšne so posledice tega tveganja. Tožena stranka bi morala kreditno ponudbo predstaviti tako, da bi imel možnost primerjati kredite skozi celotno obdobje odplačevanja. Tožena stranka bi morala vedeti, da v daljšem obdobju obstaja velika verjetnost sprememb v gospodarstvu in na trgih, kar se bo lahko odražalo v večjih spremembah tečaja. Morala bi predvideti, da se valutno tveganje dolgoročno ne bo realiziralo v tožnikovo korist, da je verjetnost krepitve CHF v razmerju do EUR pomembno večja kot verjetnost njegove slabitve in da v prihodnosti razmerje med valutama ne bo nihalo, temveč bo vrednost CHF v razmerju do EUR rasla. To dokazujejo tako opozorila Banke Slovenije kot tudi ugotovitve Mednarodnega denarnega sklada, da se v kratkem pričakuje nadaljevanje stoletne rasti CHF. Tožena stranka ga ni opozorila na možnost takšnih sprememb tečaja, do kakršnih je prišlo po sklenitvi pogodbe, kakor tudi ne, da lahko že majhna nihanja tečaja ogrozijo njegovo zmožnost odplačevanja kredita. Morala bi ga opozoriti, da lahko pride do situacije, v kateri bo kljub rednemu plačevanju njegova obveznost naraščala. Če bi bil ustrezno poučen o tveganjih, kreditne pogodbe ne bi sklenil.

6. Tožena stranka je na vlogo odgovorila in kot bistveno navedla, da je tožnik med zaslišanjem priznal, da je bil z valutnim tveganjem seznanjen in da se je za kredit v CHF odločil zaradi nižjega obroka. Tožena stranka je tožniku predstavila vse kreditne produkte, mu pojasnila, da jemlje kredit v tuji valuti in da se bo višina obrokov spreminjala, ter se izčrpno pogovorila o posledicah njegove odločitve. Ni mogla predvideti spremembe tečaja, do kakršne je prišlo po sklenitvi pogodbe, po drugi strani pa tožnik ni mogel realno pričakovati, da v 20 letih ne bo prišlo do nikakršnih sprememb. Navedbe o kreditni nesposobnosti predstavljajo nedovoljeno pritožbeno novoto.

7. Pritožba je neutemeljena.

8. Materialnopravna izhodišča za presojo obsega pojasnilne dolžnosti banke pri sklepanju potrošniških kreditnih pogodb v tuji valuti so bila opredeljena oziroma nadgrajena v zadevi Andriciuc. Vrhovno sodišče RS je v zadevah II Ips 201/2017 z dne 7. 5. 2018, II Ips 141/2017 z dne 18. 10. 2018, II Ips 137/2018 z dne 25. 10. 2018 in II Ips 195/2018 z dne 25. 10. 2018 ta izhodišča povzelo in jih dodatno opredelilo. Ker so bile vse navedene odločbe izdane po izdaji izpodbijane sodbe, sta se imeli stranki v pritožbenem postopku pravico o njih izjaviti ter po potrebi podati nove navedbe in predlagati dodatne dokaze. To pravico sta izkoristili v pripravljanih vlogah z dne 9. 1. 2019 in 15. 1. 2019, zato je pritožbeno sodišče v njih podane navedbe štelo za pravočasne.

9. V zvezi s tožnikovimi navedbami v pripravljani vlogi z dne 9. 1. 2019 pritožbeno sodišče opozarja, da sodišče v pravnem postopku odloča o konkretnem spornem razmerju med konkretnimi strankami. Tudi če je posamezna zadeva v svojem bistvu primerljiva z drugimi zadevami v sodni praksi, v njih zavzeta stališča niso neposredno uporabljiva, temveč so relevantna toliko, kolikor se umeščajo v trditveno in dokazno ponudbo konkretnega spora. Povzetki ugotovitev in dokazov iz drugih zadev ne morejo nadomestiti dolžnosti stranke, da navede dejstva in predlaga dokaze, na katere opira svoj

zahtevkov, ali s katerimi izpodbija navedbe in dokaze nasprotnika (212. člena ZPP). Pritožbeno sodišče je zato relevantnost v navedeni vlogi izpostavljenih pravnih stališč presodilo upoštevajoč (le) v tem postopku podane trditve in dokaze.

Dejanski okvir spora ter vsebina in narava zahtevkov

10. Pravdni stranki sta dne 30. 5. 2008 sklenili Kreditno pogodbo št. 11-20113061757678 (v nadaljevanju kreditna pogodba). Z njo je tožnik pridobil kredit za nakup nepremičnine v višini 165.000,00 CHF, ki se ga je zavezal vrniti v 240 mesečnih anuitetah. V pogodbi je bila dogovorjena spremenljiva obrestna mera, sestavljena iz LIBOR-ja za šestmesečne depozite in pribitka v višini 2,05 %.

11. Tožnik je dne 30. 5. 2008 podpisal izjavo o prevzemu tveganja ob najemu kredita v tuji valuti, v kateri je potrdil, da je seznanjen z valutnim tveganjem najema kredita v tuji valuti, v kateri mu je bil odobren kredit, in izjavil, da sprejema tveganje iz naslova gibanja ter spremembe tečaja tuje valute. Izjavil je tudi, da mu je bil kredit odobren na lastno željo oziroma zahtevo.

12. Dne 30. 5. 2008 sta stranki kreditno pogodbo predložili v potrditev notarju, ob tem pa sta jo sporazumno dopolnili tako, da sta dodali nov zadnji odstavek 1. člena, ki se je glasil: »Pogodbeni stranki sta sporazumni ter je kreditojemalec seznanjen z opozorilom, da se ob spremembi tečaja lahko spremenijo predvideni zneski posameznih plačil.« Stranki sta sklenili sporazum o zavarovanju denarne terjatve, na podlagi katerega je bila v zavarovanje obveznosti tožnika iz navedene kreditne pogodbe dogovorjena in ustanovljena hipoteka na njegovi nepremičnini.

13. Tožnik osebne dohodke prejema v EUR.

14. Iz v spis predloženih podatkov o gibanju tečaja EUR/CHF izhaja, da je ob sklenitvi pogodbe vrednost 1,00 EUR znašala 1,628 CHF. Po sklenitvi pogodbe je vrednost EUR padala, sprva zmerno, v letu 2010 in 2011 pa intenzivneje, tako da je vrednost 1,00 EUR padla na 1,050 CHF na dan 13. 8. 2011. V septembru 2011 je Švicarska centralna banka fiksirala tečaj CHF v razmerju do EUR pri okoli 1,20 CHF za 1,00 EUR. Ko je dne 15. 1. 2015 vzdrževanje fiksnega tečaja opustila, je vrednost CHF narasla, tako da je bil 1,00 EUR na ta dan vreden 1,028 CHF. Vrednost 1,00 EUR se je nato med letoma 2015 in 2017 gibala med 1,030 in 1,117 CHF. Od sredine leta 2017 je zopet zaznaven trend naraščanja vrednosti EUR proti CHF in njegovo približevanje vrednostim, ki so veljale v letih med 2011 in 2015.

15. Vrednost šestmesečnega LIBOR-ja je ob sklenitvi pogodbe znašala 2,94 %, nato pa se je ves čas nižala in v letu 2015 dosegla negativno vrednost.

16. Zaradi navedenih tečajnih in obrestnih sprememb se je v EUR izražena vrednost kreditnega obroka zvišala, vendar zvišanje ni bilo premo sorazmerno z gibanjem tečaja. Hkrati z višino mesečne anuitete se je spreminjala tudi v EUR preračunana vrednost neodplačanega dela kredita.

17. Tožnik zahteva ugotovitev ničnosti kreditne pogodbe. Zatrjuje več razlogov za ničnost: nasprotovanje pogodbe ustavi, prisilnim predpisom in morali (86. člen Obligacijskega zakonika - OZ), kršitev 6. člena ZPotK in kršitev pojasnilne dolžnosti, ki ima za posledico nepoštено vsebino pogodbe.

18. Zahteva tudi, da sodišče odloči, da je dolžan toženi stranki plačati 101.376,01 EUR in da je tožena stranka dolžna njemu plačati odškodnino v znesku 10.000,00 EUR s pripadki.

O naravi in dopustnosti sklenjene kreditne pogodbe

19. Izpodbijana kreditna pogodba je potrošniška kreditna pogodba. Materialnopravno podlago spora tako poleg določb OZ predstavljajo določbe ZPotK in Zakona o varstvu potrošnikov (ZVPot) v zvezi z Direktivo Sveta 93/13/EGS z dne 5. 4. 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (Direktiva 93/13).

20. Izpodbijana pogodba je kreditna pogodba v tuji valuti (CHF). Pogodbene obveznosti so bile dogovorjene v tuji valuti, upoštevajoč to valuto je bila dogovorjena obrestna mera, pogodba se je v tuji valuti tudi izpolnjevala.

21. Prisilni predpisi sklenitve kreditnih pogodb v tuji valuti ne prepovedujejo in je tudi v času sklenitve sporne pogodbe niso prepovedovali. V skladu z načelom prostega urejanja pogodbenih razmerij (3. člen OZ) je bila in še vedno je sklenitev takšnih pogodb dopustna.

O kršitvi 6. člena ZPotK

22. Tožnik je bil pred sklenitvijo pogodbe seznanjen z vsemi pogoji kreditne pogodbe, vključno z dejstvom, da sklepa pogodbo v tuji valuti in tveganjem, ki ga to prinaša. Kreditna pogodba je bila sklenjena v pisni obliki, kar velja tako za samo pogodbo kot tudi za izjavo o prevzemu valutnega tveganja ob najemu kredita v tuji valuti. Dejstvo, da izjava o valutnem tveganju ni bila vključena v pogodbo, temveč se je nahajala na ločenem listu papirja, ne predstavlja kršitve 6. in 7. člena ZPotK. Ker je bil tožnik že pred podpisom kreditne pogodbe seznanjen z valutnim tveganjem, kreditna pogodba in izjava o prevzemu valutnega tveganja pa sta mu bili predloženi v podpis istočasno, je nepomembno, v kakšnem vrstnem redu ju je dejansko podpisal. Še manj je pomembno, da je bil na izjavi naveden napačen datum zaprosila za kredit.

23. Ob potrditvi kreditne pogodbe pri notarju se je tožnik strinjal, da se vanjo vključi izjava, da je seznanjen z možnostjo spremembe tečaja in predvidenih zneskov plačil, pri čemer sam priznava, da ga je notarka obvestila, da je navedena dopolnitev del kreditne pogodbe. Neutemeljene so njegove navedbe, da mu je bila navedena izjava vsiljena. Tožnik je imel skladno s 6. členom pogodbe vse do črpanja kredita pravico odstopiti od pogodbe. Kljub zatrjevanemu nestrinjanju z ravnanjem tožene stranke te pravice ni izkoristil, prav tako ni predložil nobenega dokaza, da mu je nasprotoval pred 8. 6. 2017, ko je toženi stranki poslal zaprosilo, da mu pošlje celoten izvod pogodbe.² Naknadna vključitev izjave v pogodbo, pri čemer je šlo zgolj za ugotovitev dejstva, ki izhaja iz podpisane izjave o prevzemu valutnega tveganja, zato ne more imeti za posledico ničnosti pogodbenega določila, še manj ničnosti celotne kreditne pogodbe.

24. Tožnik je prejel izvode kreditne pogodbe, izjave o prevzemu valutnega tveganja in notarskega zapisa, zato je tožena stranka zadostila tudi zahtevi iz drugega odstavka 6. člena ZPotK.

O jasnosti in razumljivosti ter poštenosti pogodbenih pogojev

25. Po 22. členu ZVPot morajo biti pogodbeni pogoji jasni in razumljivi. Kriteriji za presojo (ne)poštenosti pogodbenih pogojev so urejeni v 24. členu ZVPot. Navedeni določbi ZVPot predstavljata implementacijo Direktive 93/13 v domači pravni red, zato je treba pri njuni razlagi upoštevati tudi njene določbe. V skladu s prvim odstavkom 3. člena Direktive 93/13 za nedovoljenega tako velja pogoj, o katerem se stranki nista dogovorili posamično, če v nasprotju z zahtevo dobre vere v škodo potrošnika povzroči znatno neravnotežje v pogodbenih pravicah in obveznostih strank. Iz presoje poštenosti sta izvzeta glavni predmet pogodbe, kakor tudi presoja ustreznosti med ceno in plačilom za izmenjane storitve in blago, vendar le, če sta zapisana v jasnem in razumljivem jeziku (drugi odstavek 4. člena Direktive 93/13).

26. Dogovor o valuti kredita je glavni predmet pogodbe, saj gre za bistven del pogodbenega razmerja. Kot takšen je lahko podvržen presoji poštenosti le, če ni bilo zadoščeno zahtevi po njegovi jasnosti in razumljivosti. Slednja pa je izpolnjena le, če je tožena stranka izpolnila svojo pojasnilno dolžnost.

27. Pojasnilna dolžnost banke v razmerju do stranke izhaja že iz splošne informacijske obveznosti, ki v predpogodbeni fazi zavezuje vse poslovne subjekte in izvira iz načela vestnosti in poštenja. To načelo od banke, ki na trgu profesionalno opravlja storitve na finančnem področju, zahteva, da z nasprotno stranko deli informacije, ki so pomembne za sklenitev posla, vključno s tveganji, ki jih prinaša. Informacije morajo biti resnične in popolne, da se stranka lahko nanje upravičeno zanese. Dolžnost zagotavljanja informacij se dopolnjuje s prepovedjo posredovanja neresničnih ali zavajajočih informacij in je podana ne glede na (ne)izražen interes stranke. Banka se svoje pojasnilne dolžnosti ne more razbremeniti z ugovorom, da stranka ni vprašala ali drugače izrazila interesa za pridobitev relevantnih informacij.³

28. Pri ugotavljanju zahtevane vsebine pojasnilne dolžnosti je treba nadalje upoštevati stališča, ki jih je glede zahteve po jasnem in razumljivem jeziku izreklo SEU, čigar razlaga evropskega prava zavezuje sodišča držav članic EU. V zadevi Andriciuc je tako poudarilo, da je zahtevo po jasnem in razumljivem oblikovanju pogodbenih pogojev treba razlagati široko in je ni mogoče zožiti na njihovo formalno in slovnično razumljivost. Finančne ustanove morajo (z oziroma na vse okoliščine, ki so obstajale v času sklenitve pogodbe) posojilojemalcem posredovati informacije, ki morajo zadostovati za sprejetje poučenih in preudarnih odločitev. Ta zahteva pomeni, da potrošnik pogoj, na podlagi katerega je treba posojilo vrniti v isti tuji valuti, v kateri je bilo sklenjeno, razume tako formalno in slovnično, kot tudi glede njegovega dejanskega obsega, tako da je povprečni potrošnik, ki je normalno obveščen, razumno pozoren in preudaren, lahko ne le seznanjen z možnostjo zvišanja in znižanja vrednosti tuje valute, v kateri je bilo sklenjeno posojilo, temveč je tudi sposoben oceniti potencialno znatne ekonomske posledice takega pogoja za njegove finančne obveznosti. Ali je bil potrošnik pravilno obveščen o vseh elementih, ki bi lahko vplivali na obseg njegove obveznosti, se presoja ob upoštevanju vseh okoliščin v posamičnem primeru, ki vključujejo oglase in informacije, ki so bile potrošniku posredovane v okviru pogajanj.

29. Sodišče prve stopnje je v dokaznem postopku prebralo predložene listine ter zaslišalo tožnika in priče A. M., Z. O., K. G. in A. Z. ter v izpodbijani sodbi ugotovilo, da je tožena stranka izpolnila pojasnilno dolžnost. Takšen zaključek je oprlo na naslednja dejstva: 1) uslužbenci tožene stranke so tožniku povedali, da ima na razpolago kredit v CHF in kredit v EUR, 2) tožnik je bil opozorjen, da se kredit v CHF odplačuje v CHF in da je anuiteta izražena v EUR spremenljiva, saj je odvisna od gibanja obrestne mere in tečaja CHF v razmerju do EUR, 3) dodatna pojasnila so bila odvisna od vprašanj strank, pri čemer je tožnik takšno zanimanje izrazil in zato prejel podatke glede preteklih gibanj tečaja, 4) tožnik je podpisal izjavo o prevzemu valutnega tveganja, 5) tožnik se je zavedal, da je kredit v tuji valuti bolj tvegan od kredita v domači valuti in da lahko zaradi sprememb tečaja pride do višje mesečne anuitete in višjega preostalega dolga, 6) tožnik je računovodja, zato mu je bila ta problematika še bližje kot povprečnemu potrošniku, 7) kredit v CHF je bil v času sklenitve kreditne pogodbe ocenjen kot bolj ugoden za potrošnika, zato so bančni uslužbenci tožniku lahko posredovali svoja opažanja, 8) toženka ni mogla predvideti sprememb, do kakršnih je prišlo po sklenitvi pogodbe, temveč je lahko dala pričakovane ocene le glede na pretekla gibanja tečaja.

30. Pritožbeno sodišče je ob presoji pritožbe ugotovilo, da so navedene ugotovitve delno nepopolne (glede pričakovanih ocen gibanja tečaja, glede zagotovil o varnosti kredita v CHF), delno nejasne (glede podatkov, ki naj bi jih uslužbenci tožene stranke posredovali tožniku o ugodnosti kredita), delno pa materialnopravno nepravilne (glede odvisnosti obsega pojasnilne dolžnosti od zanimanja tožnika in njegove strokovne izobrazbe). Z namenom ugotovitve obsega in vsebine informacij, ki jih je tožena stranka posredovala tožniku pred sklenitvijo pogodbe, je zato ponovno zaslišalo tožnika in pričó A. Z.,⁴ nato pa ob

uporabi materialnopravnih izhodišč, zavzetih v zgoraj citiranih odločbah SEU in Vrhovnega sodišča RS, ponovno presodilo, ali je bila pojasnilna dolžnost izpolnjena.

31. Priča A. Z. se konkretnega razgovora s tožnikom sicer ni spomnila, vendar iz njene izpovedi izhaja, da je bil postopek informiranja strank utečen, zato pritožbeno sodišče ne dvomi, da tudi v razgovoru s tožnikom ni odstopila od svojega siceršnjega ravnanja. V nadaljevanju je zato izhajalo iz izhodišča, da je priča tožniku posredovala enake informacije, kot jih je pri sklepanju kreditnih pogodb v tuji valuti posredovala drugim potrošnikom.

32. Na podlagi izpovedi tožnika in priče A. Z. pritožbeno sodišče ugotavlja, da je tožnik za nakup stanovanja potreboval denarna sredstva v višini 100.000,00 EUR. Z namenom sklenitve kreditne pogodbe se je oglasil v poslovalnici tožene stranke, pri svoji osebni bančnici A. Z. Slednja je tožniku predstavila kreditno ponudbo tožene stranke in izdelala informativna izračuna za kredit v EUR in kredit v CHF, pri čemer je izračun vseboval izračun višine obroka, znesek kredita, ki ga stranka vrne, in stroške kredita. Iz izračunov je izhajalo, da je obrok pri kreditu v CHF za približno 200,00 EUR nižji od obroka pri kreditu v EUR, kar je bila posledica nižjega LIBOR-ja v primerjavi z EURIBOR-jem.

33. Tožnik niti pred sodiščem prve stopnje niti v pritožbi ni podal navedb o kreditni nesposobnosti, temveč je to storil šele v pripravljalni vlogi z dne 9. 1. 2019. Pri tem je spregledal, da v izpovedi pred sodiščem prve stopnje kljub izrecnim vprašanjem ni navajal nobenih ovir za sklenitev pogodbe v domači valuti, temveč je kot razlog za sklenitev kreditne pogodbe v CHF opredelil nižji mesečni obrok. Pritožbeno sodišče zato njegovi spremenjeni izpovedi na pritožbeni obravnavi ne more slediti, temveč za prepričljivejšo ocenjuje izpoved priče A. Z., da je pred zaslišanjem pregledala tožnikov kreditni dosje in ob tem ugotovila, da bi tožnik zelena denarna sredstva lahko pridobil tudi s sklenitvijo kreditne pogodbe v EUR.

34. Pritožbeno sodišče verjame priči A. Z., da je različne kredite predstavila uravnoteženo in da v razgovoru s tožnikom ni dajala prednosti nobenemu kreditu. Razloge izpodbijane sodbe je sicer mogoče razumeti tudi na način, da je priča kredit v CHF predstavila kot ugoden, vendar je med ponovnim zaslišanjem zagotovila, da se to ni zgodilo. Njeno izpoved pritožbeno sodišče ocenjuje za prepričljivejšo od izjav in izpovedi tožnika, da mu je kreditno pogodbo v CHF predstavila kot odličen posel, izjemno priložnost in ugoden kredit, za katerega se odločajo vsi potrošniki. Priča je namreč verodostojno pojasnila, da takšnega priporočila in zagotovil ni mogla dati, saj je bil kredit vezan na tečaj CHF, katerega gibanja ni bilo mogoče napovedati.

35. Na podlagi skladnih izpovedi tožnika in priče A. Z. pritožbeno sodišče ugotavlja, da je priča tožniku pojasnila, da se kredit odplačuje v CHF, kar pomeni, da se v primeru, če stranka CHF ne zagotovi, vsakokrat izvede preračun iz EUR po nakupnem tečaju tožene stranke. Nadalje mu je pojasnila, da je anuiteta izražena v EUR spremenljiva, saj je odvisna od gibanja LIBOR-ja in vrednosti CHF v razmerju do EUR. Tožnika je opozorila na valutno tveganje, povedala mu je, da lahko pride do spremembe vrednosti CHF v razmerju do EUR in s tem do spremembe višine obroka, izražene v EUR, ni pa mu povedala, da se z zvišanjem anuitete poveča tudi v EUR izražena vrednost neodplačane glavnice.

36. Pritožbeno sodišče šteje za dokazano, da priča A. Z. tožniku ni zagotavljala, da je sklenitev pogodbe v CHF varna in da večjih sprememb tečaja in višine anuitet ni pričakovati. Tožnik je sicer navajal, da mu je priča povedala, da je CHF stabilna valuta, vendar nato med zaslišanjem o takšnih zagotovilih ni izpovedal. Nasprotno je A. Z. že med zaslišanjem pred sodiščem prve stopnje in nato ponovno na pritožbeni obravnavi tovrstne izjave odločno zanikala, o tem, da uslužbenci tožene stranke niso dajali zagotovil in napovedi glede gibanja tečajev in višine obrokov, pa je prepričljivo izpovedala tudi priča Z. O.

37. Na podlagi izpovedi priče A. Z. pritožbeno sodišče ugotavlja, da tožena stranka strankam ni posredovala podatkov o gibanju tečaja v preteklosti, bila pa je na voljo za morebitna vprašanja in pojasnila. Iz izpovedi tožnika pred sodiščem prve stopnje je razvidno, da je to možnost izkoristil in se pozanimal, kako je bilo doslej. Ob tem je sicer izpovedal, da se je zanimal za preteklo gibanje obrestne mere, ne pa tudi za gibanje tečaja, vendar iz nadaljevanja njegove izpovedi izhaja, da ga je zanimalo tudi tečajno razmerje. Ker je na pritožbeni obravnavi nato trdil, da mu je tožena stranka prikazala grafe gibanja tečaja za 10 let pred sklenitvijo pogodbe, je očitno, da je bilo med njim in A. Z. govora tudi o preteklih gibanjih tečaja.

38. Iz izpovedi tožnika izhaja, da je opozorilo A. Z. razumel in se zavedal, da se lahko tečajno razmerje CHF/EUR spremeni in da se s tem spremeni tudi v EUR izražena višina anuitete. Pritožbeno sodišče nadalje ugotavlja, da se je zavedal, da je lahko ta sprememba občutna. Med zaslišanjem pred pritožbenim sodiščem je sicer izpovedal, da mu A. Z. ni omenjala, da se lahko tečaj spremeni tudi za 10 %, 15 %, vendar je iz njegovega zaslišanja pred sodiščem prve stopnje razvidno, da bi bilo odstopanje 5 % do 10 % zanj še sprejemljivo, iz česar izhaja, da se je zavedal možnosti (vsaj) 10 % padca vrednosti domače valute in s tem enakega dviga anuitete, izražene v EUR. Takšen dvig pa že predstavlja znatno spremembo.

39. Tožnik se je na podlagi prejetih informacij z A. Z. dogovoril, da pripravi kreditno pogodbo v CHF. Doma je nato pregledal informativne izračune in premislil o kreditnih ponudbah, vendar je zaradi nižjega obroka vztrajal pri odločitvi za kredit v CHF.

40. Nekaj dni po prvem sestanku se je tožnik ponovno oglasil v poslovalnici tožene stranke zaradi podpisa kreditne pogodbe. Ob podpisu kreditne pogodbe je podpisal tudi izjavo, v kateri je potrdil, da je seznanjen z valutnim tveganjem

najema kredita v tuji valuti, v kateri mu je bil odobren kredit, in izjavil, da sprejema tveganje iz naslova gibanja ter spremembe tečaja tuje valute. Iz izpovedi tožnika pred sodiščem prve stopnje izhaja, da je izjavo pred podpisom prebral in se z njo strinjal.

41. Popoldne istega dne sta stranki pri notarju sklenili sporazum o zavarovanju denarne terjatve in dopolnili kreditno pogodbo z izjavo, v kateri je tožnik potrdil, da je seznanjen z opozorilom, da se ob spremembi tečaja lahko spremenijo tudi predvideni zneski posameznih plačil. Iz tožnikove izpovedi izhaja, da mu je notarka razložila, kaj pomeni valutno tveganje in da se lahko obrok zviša, pri čemer mu ni povedala, za koliko in kako veliko je tveganje.

42. Tožnik je na tečajne spremembe in dvig anuitete v EUR prvič reagiral v letu 2015, ko je na toženo stranko naslovil prošnjo za enoletni odlog. Tožnik je sicer med dodatnim zaslišanjem izpovedal, da se je na toženo stranko obrnil leta 2012 ali 2013, vendar pritožbeno sodišče za prepričljivejšo ocenjuje njegovo prvotno izjavo. Ta je namreč skladna tako s tožnikovo izpovedjo, da do občutne spremembe ni prišlo kmalu po sklenitvi kreditne pogodbe, kakor z dejstvom, da je bilo v letih 2012 in 2013 tečajno razmerje med CHF in EUR fiksirano in s tem stabilno.

43. Tožnik toženi stranki očita, da bi se morala zavedati in ga obvestiti, da se valutno tveganje dolgoročno ne bo realiziralo v njegovo korist in da je verjetnost krepitve CHF v razmerju do EUR pomembno večja od verjetnosti njegove slabitve, vendar pritožbeno sodišče njegovim navedbam ne more slediti. Kljub temu, da je tožena stranka ves čas opozarjala na nemožnost napovedovanja bodočega gibanja tečaja in obrestne mere, tožnik niti pred sodiščem prve stopnje niti v pritožbenem postopku ni ponudil nobenega dokaza, da je tožena stranka razpolagala z informacijami, na podlagi katerih bi lahko predvidela bodoče spremembe. V pripravljalni vlogi z dne 9. 1. 2019 je sicer omenjal dopise Banke Slovenije komercialnim bankam in poročila Mednarodnega denarnega sklada, vendar jih ni predložil, prav tako ni pojasnil, kaj natančno je iz njih izhajalo. Kot že rečeno pa povzemanje stališč sodišča v drugem postopku o tem, kaj izhaja iz v njem predloženega dokaza, ne more nadomestiti trditvene in dokazne podlage. Kljub temu pritožbeno sodišče pojasnjuje, da se je prva faza rasti CHF v razmerju do EUR začela leto in pol po sklenitvi pogodbe, pri čemer je bila ta rast v veliki meri posledica dolžniške krize evroobmočja, do katere je prišlo zaradi svetovne gospodarske krize, ki se je začela jeseni 2008. Tožnik ni navajal, da bi ob sklenitvi pogodbe tožena stranka lahko predvidela takšen razvoj dogodkov, še manj, da je bila zanjo predvidljiva enostranska odločitev Švicarske centralne banke, da opusti vzdrževanje fiksnega tečaja, ki je dejansko povzročila za tožnika nesprejemljive spremembe vrednosti obroka in kredita.

44. Na podlagi navedenega pritožbeno sodišče povzema, da je tožena stranka tožniku enakovredno predstavila svojo kreditno ponudbo ter mu predložila izračune za posamezne kredite. Tožnik je bil kreditno sposoben tako za kredit v CHF kot tudi za kredit v EUR, zato se je lahko prosto odločal, katero pogodbo bo sklenil. Tožena stranka je tožnika opozorila, da s sklenitvijo pogodbe v CHF prevzema nase tveganje spreminjanja LIBOR-ja in valutnega razmerja CHF/EUR. Njena uslužbenka A. Z. je tožnika že na prvem sestanku seznanila s pomenom valutnega tveganja in mu pojasnila, da lahko zaradi tečajnih sprememb pride do zvišanja vrednosti anuitete v EUR. Vsebina opozorila in informacij je bila takšna, da se je tožnik na njihovi podlagi zavedal, da lahko pride do občutne spremembe tečajnih razmerij in s tem do znatnega zvišanja anuitete in njegovih pogodbenih obveznosti, izraženih v EUR. A. Z. verjetnosti takšnega poteka dogodkov ni zmanjševala s tem, da bi kredit v CHF predstavljala kot varen in ugoden, prav tako ni zagotavljala stabilnosti valutnih razmerij ali kakorkoli omejevala možnosti negativnih sprememb tečaja. Po prejemu navedenih informacij je imel tožnik nekaj dni časa za primerjavo prejetih ponudb in premislek o tem, kakšno kreditno pogodbo želi skleniti, za kredit v CHF pa se je odločil zaradi nižjega obroka. Ob sklenitvi pogodbe je seznanjenost s tveganjem iz naslova gibanja ter spremembe tečaja tuje valute izrecno potrdil še s podpisom izjave o prevzemu valutnega tveganja. Tožena stranka je tožniku odkrito razkrila informacije, s katerimi je razpolagala, vendar tudi sama ni mogla predvideti valutnih sprememb, do kakršnih je prišlo po sklenitvi pogodbe.

45. Na podlagi tako ugotovljenih dejstev pritožbeno sodišče pritrujuje sodišču prve stopnje, da je tožena stranka svojo pojasnilno dolžnost opravila ustrezno in pošteno, saj je tožniku odkrito posredovala informacije, na podlagi katerih je lahko sprejel poučeno in preudarno odločitev o tem, kakšno kreditno pogodbo želi skleniti.

46. Pritožbeno sodišče se strinja s pritožnikom, da je bila sklenitev kreditne pogodbe v tuji valuti tvegana in da je primerjava obeh kreditov dajala vtis, da je kredit v CHF ugodnejši. To dejstvo je od tožene stranke terjalo, da tožniku predstavi tudi negativne strani kredita v CHF, torej obrestno in valutno tveganje. Slednje je tožena stranka storila. Neutemeljene so tožnikove navedbe, da bi tožena stranka pojasnilno dolžnost lahko izpolnila le, če bi mu predložila grafične simulacije gibanja anuitet v primeru različnih scenarijev gibanja valutnega para EUR/CHF. Vrhovno sodišče RS je v zadevah II Ips 195/2018 in II Ips 137/2018 pojasnilo, da takšen način informiranja ni edini zadosten in pravilen način izpolnitve pojasnilne dolžnosti. Bolj kot način informiranja sta po stališču Vrhovnega sodišča RS pomembni njegova vsebina in intenzivnost. Slednji sta bili v konkretnem primeru takšni, da se je tožnik zavedal možnosti občutne spremembe valutnih razmerij in s tem možnosti znatnega zvišanja anuitete v EUR. Zaradi (ob sklenitvi pogodbe) nižjega mesečnega obroka se je informirano odločil, da to tveganje sprejme.

47. Pretirana je zahteva tožnika, da bi mu morala tožena stranka pred sklenitvijo pogodbe kreditno ponudbo predstaviti na način, da bi lahko primerjal kredit v CHF in kredit v EUR skozi dvajsetletno obdobje odplačevanja. Potrebno je namreč upoštevati, da primerjava obeh kreditov ni odvisna le od gibanja tečaja, temveč tudi od gibanja EURIBOR-ja in LIBOR-ja kot referenčnih obrestnih mer. Na nobeno od navedenih treh spremenljivk tožena stranka ni mogla vplivati in napovedati njenega gibanja, zlasti ne za dvajsetletno obdobje. Tovrstne izračune bi zato lahko izdelala le na podlagi špekulacij, pri

čemer bi upoštevanje navedenih spremenljivk v različnih kombinacijah pripeljalo do za povprečnega potrošnika neobvladljivega obsega gradiva in bi s tem le teoretično prispevalo k njegovemu boljšemu informiranju. Pritožnik nadalje prezre, da je tožena stranka v postopku pred sodiščem prve stopnje trdila, da je bil kredit v CHF z vidika obrestne mere vse od sklenitve kreditne pogodbe bistveno bolj ugoden od primerljivega kredita v EUR in da bo tožnik ob nadaljevanju takšnega razmerja v celotni dobi odplačevanja plačal za približno 60.000,00 CHF manj pogodbениh obresti, kot če bi najel kredit v EUR, s čimer so se negativni učinki tečajnih sprememb v precejšnji meri izničili. Tožnik tem navedbam niti pred sodiščem prve stopnje niti v pritožbenem postopku ne nasprotuje in ne ponudi nobenih trditev in dokazov, iz katerih bi izhajalo, ali sploh in za koliko je kredit v CHF zanj manj ugoden kot bi bil kredit, sklenjen ob pogojih, ki so veljali za sklenitev kredita v EUR. Posledično so nepomembne tudi njegove navedbe, da bi ga bila dolžna tožena stranka izrecno opozoriti, da lahko tečajne spremembe privedejo do tega, da bo kredit v CHF zanj manj ugoden od kredita v EUR.

48. Neutemeljene so tožnikove navedbe, da se je neodplačana glavnica kljub rednemu plačevanju obrokov višala. Kredit je bil določen v CHF, z vsakim plačilom se je znižal znesek neodplačanega kredita, ki je bil prav tako izražen v CHF. V posledici dviga vrednosti CHF v primerjavi z vrednostjo EUR pa se je zvišala vrednost neodplačane glavnice izražena v EUR. Pritožbeno sodišče se ne strinja, da je tožena stranka kršila pojasnilno dolžnost, ker tožnika na to posledico ni izrecno opozorila. Tožnik je vedel, da gre za kredit v tuji valuti, prav tako je bil ustrezno poučen in se je zavedal, da se s spreminjanjem tečaja spreminja tudi v EUR izražena višina anuitete. Iz takšnega zavedanja izhaja za normalno obveščene, razumno pozornega in preudarnega potrošnika samodejen zaključek, da se z gibanjem tečaja spreminjata tudi v EUR izražena vrednost celotnega kredita, ki je seštevek anuitet, in v EUR izražena vrednost neodplačanega kredita, ki je zmnožek iz amortizacijskega načrta razvidnega zneska in vsakokratne vrednosti EUR v razmerju do CHF. Pritožbeno sodišče ob tem dodaja, da tožnikov dolg na dan sklenitve kreditne pogodbe ni obsegal le prejetega zneska kredita, temveč tudi pogodbene obresti, zato izračuni, ki jih ponuja v tožbi, niso pravilni. Prav tako tožnik v svojih navedbah zanemari, da se je s ponovno krepitvijo EUR po letu 2015, v EUR izražena vrednost neodplačane glavnice zmanjšala.

49. Tožnik v svojih navedbah kot ključno izpostavlja, da ga tožena stranka ni seznanila z možnostjo tako velike spremembe v valutnem razmerju CHF/EUR, do kakršne je prišlo po sklenitvi pogodbe. Četudi je bilo za toženo stranko kot strokovnjaka bodoče gibanje tečajev v določeni meri predvidljivo, tožnik ni dokazal, da je ob sklenitvi pogodbe vedela ali bi lahko vedela, da bo prišlo do bistvenega in dolgotrajnega padca vrednosti EUR v razmerju do CHF, še manj pa, da bi lahko predvidela gospodarsko krizo in njene posledice ter odločitev Švicarske centralne banke, da preneha vzdrževati valutno razmerje CHF/EUR. Ker tožena stranka sprememb, ki so se zgodile po sklenitvi pogodbe, ni mogla predvideti, tožnika o njih ni bila dolžna obvestiti. Svojo pojasnilno dolžnost je izpolnila s tem, da mu je pomen valutnega tveganja predočila v takšnem obsegu in vsebini, da se je zavedal, da je to tveganje realno in lahko občutno vpliva na obseg njegovih pogodbениh obveznosti. Pri tem pritožbeno sodišče dodaja, da iz tožnikove izpovedi izhaja, da je bilo 10 % povišanje anuitete v EUR zanj sprejemljivo ter da v EUR izražena anuiteta trenutno znaša okoli 750,00 EUR, kar je 11 % več kot je znašala ob sklenitvi pogodbe (677,00 EUR).

50. Nepomembne so pritožbene navedbe, da tožnik kreditne pogodbe v CHF ne bi sklenil, če bi vedel, do kakšnih sprememb bo prišlo po sklenitvi pogodbe. Kreditna pogodba je že ob sklenitvi vsebovala elemente aleatornosti. Tožnik se je zavedal, da prevzema tveganje in da je to tveganje precejšnje in realno. Dejstvo, da se je kasneje uresničilo v večji meri, kot ga je intimno štel za sprejemljivega,⁵ ni razlog za neveljavnost pogodbe.

51. Na podlagi vsega navedenega pritožbeno sodišče ugotavlja, da je tožena stranka izpolnila svojo pojasnilno dolžnost, zato je pogoj o vračilu kredita v CHF jasen in razumljiv.

52. Podrejeno pritožbeno sodišče dodaja, da tožnik ni dokazal nepoštenosti navedenega pogoja, saj ni izkazal, da bi ta v nasprotju z zahtevo dobre vere v njegovo škodo povzročil znatno neravnotežje v pogodbениh pravicah in obveznostih strank.

53. Tožnik je v tožbi navedel izračun, iz katerega je razvidno gibanje vrednosti obrokov v EUR za obdobje od 30. 6. 2008 do 30. 11. 2015. Čeprav je tožena stranka opozorila, da v izračunu niso upoštevane spremembe LIBOR-ja (ki se je gibal v njegovo korist), tožnik ni predložil nobenih podatkov o tem, kakšna je bila dejanska višina plačanih obrokov. Pri tem iz njegove izpovedi izhaja, da je trenutna vrednost obroka v EUR le za 1 % višja od vrednosti, ki jo je ob sklenitvi pogodbe štel za sprejemljivo. Kot dokaz obstoja nesorazmerja je tožnik ponujal tudi primerjavo s kreditom v EUR, vendar tudi za to primerjavo ni podal nobenih konkretnih navedb, hkrati pa je zanemari, da je zaradi sklenitve pogodbe v CHF deležen bistveno nižje obrestne mere kot bi je bil pri kreditu v EUR. Ravnotežja v pogodbениh pravicah in obveznostih strank ni mogoče presojati omejeno na posamezni element pogodbene razmerja, temveč je potrebno celovito ovrednotiti položaj pogodbениh strank. Trditvena in dokazna ponudba tožnika takšne presoje ne omogočata.

54. Posledice uresnitve valutnega in obrestnega tveganja so za potrošnika praviloma hujše kot so za banko, saj je kredit za potrošnika običajno že sam po sebi občutno finančno breme, medtem ko posamičen potrošniški kredit na poslovanje banke nima posebnega vpliva. Ta okoliščina sama po sebi ne predstavlja znatnega neravnotežja v smislu 3. člena Direktive 93/13. Do nedopustne prevalitve valutnega tveganja na tožnika bi prišlo, če bi tožena stranka lahko predvidela, kako se bo gibala vrednost tečaja, ali če bi v okviru pogodbениh določb svoje tveganje omejila ali izključila. Tožnik ni izkazal nobene od navedenih okoliščin. Nepomembna so njegova opozorila, da je bil kredit zavarovan s hipoteko. S tem zavarovanjem se namreč tožena stranka ni branila pred valutnim tveganjem, temveč pred rizikom, da ne bo izpolnil svoje pogodbene obveznosti vračila kredita. Ob tem, da je tožena stranka že izpolnila celotno svojo obveznost, takšno zavarovanje ne ustvarja neravnotežja v pogodbenem položaju strank.

55. Na podlagi vsega navedenega pritožbeno sodišče ugotavlja, da so pritožbene navedbe neutemeljene, izpodbijana sodba pa materialnopravno pravilna. Pritožbo je zato kot neutemeljeno zavrnilo in sodbo sodišča prve stopnje potrdilo (353. člen ZPP).

56. Po prvem odstavku 165. člena ZPP v primerih, ko sodišče zavrne pravno sredstvo, odloči o stroških, ki so nastali med postopkom v zvezi z njim. Tožena stranka stroškov pritožbenega postopka ni priglasila, medtem ko tožnik s pritožbo ni uspel, zato svoje pritožbene stroške nosi sam (prvi odstavek 154. člena ZPP).

-----
¹ Ruxandra Paula Andriciuc in drugi proti Banka Românească SA, v nadaljevanju zadeva Andriciuc.

² Navajal je sicer, da je izvod celotne pogodbe zahteval že dne 1. 6. 2008, vendar ni za svoje navedbe predložil nobenega dokaza.

³ Prim. Rozman, Odškodninska odgovornost banke za kršitev pojasnilne dolžnosti, Podjetje in delo, št. 3-4/2016.

⁴ Ki sta bila edina navzoča pri pogovorih pred sklenitvijo kreditne pogodbe.

⁵ Pri čemer njegovo prepričanje ni bilo posledica toženkinih zagotovil, da uresničitev takšnega tveganja ni verjetna.

Zveza:

EU - Direktive, Uredbe, Sklepi / Odločbe, Sporazumi, Pravila

Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah - člen 3, 3/1, 4, 4/2

RS - Ustava, Zakoni, Sporazumi, Pogodbe

Zakon o varstvu potrošnikov (1998) - ZVPot - člen 22, 24

Zakon o potrošniških kreditih (2000) - ZPotK - člen 6, 6/2, 7

Obligacijski zakonik (2001) - OZ - člen 3, 86

Zakon o pravnem postopku (1999) - ZPP - člen 347, 347/2, 347/4, 347/5

Datum zadnje spremembe: 15.04.2019